N°. 181.

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk

Nieuws- Blad.

Donderdag den 1 September. 1831.

Door de gewigtige gebeurtenissen, en op het verlangen der meeste geabonneerden, deze Courant sedert den 1ª. Augustus behalve de extra couranten, dagelijks verschijnende; is de prijs thans bepaald tegen f 6 franco per post in de drie maanden, zullende dienvolgens de prijs voor de geabonneerden van 1ª. Julij tot ultimo September berekend worden a f 5,60 en voor de nieuwe geabonneerden van 1ª. Augustus tot ultimo September a f 4.

NEDERLANDEN.

Breda, den 31sten Augustus.

Heden morgen zijn HH. MM. de koning en koningin, benevens prinses *Albert*, met Hoogstderzelver gevolg van Tilburg vertrokken en op den middag langs deze vesting gepasseerd, naar den Haag terugkeerende.

— De groote inspectie, gisteren door Z. M. op de Woenselsche heide over de 2de en 3de divisien, de reserve divisie, de ligte kavallerie en artillerie gehouden, is in de beste orde afgeloopen. De troepen, welker getal men op 30 à 34,000 man begroot, zagen er bij uitstekendheid wel uit. Om elf uren kwam Z. M. met de verdere Vorstelijke personen op de heide, als wanneer de inspectie een aanvang nam. Z. M. heeft alle de troepen op het minzaamst toegesproken en in het bijzonder de Leidsche jagers en verdere vrijwillige korpsen. Onbeschrijfelijk was de indruk die Zr. Ms. toespraak op hen en het geheele leger had; de geestdrift was algemeen en de lucht weergalmde van het vreugdegejuich.

Tot drie uren op den middag heeft de inspectie geduurd, als wanneer Z. M. met hoogstdezelfs Vorstelijk gezin zich naar Eindhoven begeven en daar een *déjeûner* gebruikt heeft. Geheel Eindhoven was met guirlanden, vlaggen en draperien versierd, de straten waren met maiboomen beplant, en met levendig gejuich werd de Vorstelijke familie door de ingezetenen ontvangen. Na het gebruiken van het *déjeûner* is Z. M. het hoogstdezelfs familie over Boxtel en Vucht naar Tilburg teruggekeerd.

Niet minder luisterrijk is de inspectie geweest, gisteren door Z. M., op de heide bij Gilze, gehouden over de 1ste divisie infanterie, de 2 regimenten kurassiers, het regiment lansiers, eene batterij veld- en eene sectie rijdende artillerie. In eene uitgestrekte linie stonden de troepen gelijk met den straatweg geschaard. Z. M., tegen elf uren uit Tilburg aangekomen, begon aan het hoofd der eerste brigade, waar het korps Groninger studenten stond, de troepen in oogenschouw te nemen. De Koning werd door de Prinsen en eenen luisterrijken staf verzeld, terwijl H. M. de Koningin met de Prinsessen in een open rijtuig volgden. Minzaam en hartelijk sprak de Koning de hoofden der korpsen, alsmede de studenten toe en zeide hun dank voor de aan het vaderland bewezene diensten. Het uitbundigst gejuich ging langs de geheele linie op, waar Z. M. met de Prinsen kwam. Na de inspectie defileerden nog de troepen voor de Vorstelijke personen en wekten, door derzelver goede houding en hoogstzindelijk voorkomen, Hoogst derzelver bijzondere tevredenheid op.

Na het defileren der troepen plaatste zich voor den Koning en de beide Prinsen de WelEerw. Heer *van Exter*, veldprediker bij de 1ste divisie, en sprak Hen op eene waardige godsdienstige wijze toe, hetwelk door Z. M. met groote minzaamheid en hoogen ernst beantwoord werd.

Na den afloop der inspectie is het Vorstelijk gezin naar Tilburg wedergekeerd en heeft alaar het middagmaal gebruikt, bij hetwelk de vier divisie generaals en de brigade generaals der eerste divisie genoodigd waren.

— Naar men vernaemt heeft Z. M., als een blijk van Hoogstderzelfs tevredenheid, aan het geheele leger een dag tractement ten geschenke gegeven.

— Onder de krijgslieden die zich in den jongsten veldtogt bijzonder onderscheiden hebben, verdient de fourier *K. C. Beekhoff* van de 3de komp. 1ste bat. jagers eene bijzondere vermelding. In den avond van den 10den, maakte hij vrijwillig deel uit eener veld-ontdekking die eene vijandelijke overmagt verdreef, 15 gevangenen 2 paarden en het bivouac buit makende. — Op den 12den werd hem het bevel over eene sectie jagers toevertrouwd tot ondersteuning der tirailleurs, die met den vijand in aanraking waren gekomen. Om den vijand te misleiden, liet hij zijne manschappen zich in een korenveld verbergen, onderzocht langs struiken en heggen hunne stelling, en toen zij genoeg nabij waren gekomen, gaf hij de zijnen het teeken, die daarop uit het koren opstonden en den vijand met eene volle laag begroetten, waarop dezelve verward uit elkander stoven. Beschaamd evenwel van voor zulk een gering aantal op de vlugt te zijn gegaan, herzamelden zij zich weder, doch *Beekhoff* viel met zijne sectie van 33 man stoutmoedig met geveld geweer den vijand aan, en deed hem, ofschoon driemaal talrijker, wijken, zoodat dezelve, met wegwerping van alles, zich links en regts over het veld verstrooide.

— Wij lezen in het brusselsch dagblad *l'Emancipation* het volgend artikel:

» De afkondiging der lijst van de verkiesbaren voor den senaat ontsluijert op eene allerdroevigste wijze eene beklagelijke dwaling van het congres. Bij eene vlugtige inzage derzelve bespeurt men al dadelijk, dat de senaat de uitsluitende vertegenwoordiging der voormalige aristocratie is. Van de 93 namen, die op de lijst voor Braband gevonden worden, vindt men naauwelijks een dozijn, welke tot de werkzame klassen der maatschappij, tot handel of nijverheid behooren of van de zodanigen, welke zich toewijden aan eene dier bezigheden, welke braafheid, verstand, bekwaamheid en wat dies meer is, vereischen, om daarmede hunne medeburgers te genoegen te komen. Maar daarentegen, krielt deze lijst van baronnen, graven, burg-graven, markiezen en zelfs van prinsen, hoezeer de wet, waarbij deze titels afgeschaft zijn, wat de meeste hunner betreft, nooit ingetrokken is. Het schijnt, dat de laatste ban der leenroerigheid in zekwisitie gesteld is, om ons eene zeer lange lijst van adelijke nullitesten, van een, bij ons bijzonder werkzaam en nijver volk, zeer vreemde vertegenwoordiging van ledigloopende grondeigenaars aan te bieden. Voorwaar een wonderlijk denkbeeld, een ongelukkig en gotisch ontwerp, om dit volk te doen vertegenwoordigen door eene klasse van lieden, die, om zoo te zeggen, bij hetzelve niet te huis behooren."

Uit een artikel van den brusselschen *Courrier*, over het protocol n°. 56, nemen wij de volgende, naar het ons voorkomt, in de zin der belgische ongeschiktheid, zeer merkwaardige zinsnede over:

» Twee groote staten zijn onze naburen en beide hebben belang bij ons bestaan en bij onzen roem. Waarom zouden wij den geene vlootvoogden van Engeland, geene bevelhebbers te land van Frankrijk vragen? Laten wij niet blozen over van anderen te leenen, wat wij zelve niet bezitten, wij, welker kapitaal in verstand van regeren nog zoo gering is, omdat wij slechts eerst beginnen, gebruik er van te maken. Wanneer wij eenmaal rijk genoeg zullen wezen, zullen wij geene fonden buiten ons eigen kantoor gaan zoeken."

— Een financier uit Bretagne heeft berekend, dat het fransch budget van 1600 millioenen, aan rolletjes van goudstukken van 20 fr. geteld en naast elkander gelegen, eene lengte van 26 uren zou opleveren, naast elkander geteld, 428 uren zou beslaan en, in sous van 5 cents, naast elkander gelegen, 33 maal den omtrek der aarde zou bevatten.

BELGIE.

Brussel den 30sten Augustus.

De uitslag der verkiezingen voor Brussel is geweest: tot senateurs de graaf *van Aerschot*, de heer *Joseph d'Hoogvorst*, graaf *Henri de Merode* en de heer *Beyts*. Heden morgen komen de kiezers op nieuw bij een tot de keuze der afgevaardigden.

— Te Aalst zijn de graven *d'Andelot* en *Eugene de Robiano* tot senateurs benoemd.

— Bij de verkiezingen tot den senaat van het district Leuven, zijn tot senateurs geproclameerd de heeren *Ch. van der Linden d'Hoogvorst* en de baron *de Peuthy*.

— Men zegt dat de heeren *Belliard* en *Ruesell* van den generaal *de Cock* de ontruiming van den Kapitalen Dam en het Verbod niet hebbende kunnen verkrijgen, uit naam hunner respective gouvernementen eene protestatie hebben opgemaakt, die met een buitengewonen courrier naar den Haag moet zijn verzonden.

— De directie der artillerie zal op morgen de inschrijving voor de levering van 1000 paarden voor de artillerie-trein krijgen. Op dit oogenblik is te Brussel een park van 70 stukken belgische artillerie. Deze hoofdstad zal vooreerst het depôt van het materieel van dit wapen blijven.

— De fransche artillerie generaal *Ewens*, geattacheerd aan de generale directie der artillerie bij het ministerie van oorlog te Parijs, is gisteren te Brussel gekomen. Men gelooft dat hij bestemd is, om de belgische administratie der artillerie met zijn raad voor te lichten.

— Het 19de fransche regement van-linie, dat gisteren van hier vertrokken is, gaat te Doornik en te Ath bezetting houden. Het 38ste

keert naar Rijssel terug, alwaar het op den voet van oorlog zal verblijven.

— De generaal *Niellon* is vertrokken om *ad interim* de militaire divisien te Gent, bij afwezigheid van den generaal *de Wauthier*, te gaan kommanderen.

De hier gecantonneerde fransche karabiniers zullen op de grenzen van Marchiennes-le-Pont (in Belgie) gekantonneerd worden.

— De equipagen van de hertogen van *Orleans* en *Nemours* zijn eergisteren te Genappe aangekomen. Het schijnt, dat deze equipagen in dezelfde kantonnementen van de regimenten huzaren van *Chartres* en lansiers van *Nemours* zullen verblijven, tot dat de franssche troepen weder geheel in Frankrijk teruggetrokken zullen wezen.

— Men berigt dat het hoofdkwartier der pruissische [illegible] tegenwoordig te Bonn is. De Prins *Willem* van Pruissen bevindt zich daar met een talrijken staf. Nog verzekert men, dat er, tusschen Keulen en Aken, meer dan 150 stukken veld-artillerie, gereed om op te trekken, voorhanden zijn.

ANTWERPEN, den 29sten Augustus.

De generaal *Belliard* met lord *Russell*, den 27sten hier weder aangekomen, zijn den daaropvolgenden nacht weder vertrokken, na eenige brieven met den generaal *Chassé* gewisseld te hebben, den gevolge waarvan een courrier naar Z. K. H. den Prins van Oranje gezonden is.

Ten gevolge der briefwisseling met den generaal *Chassé* is er heden begonnen tot de ontruiming door de Hollanders van het fort St. Marie en de verschillende punten die zij op den Zwijndrechtschen dijk bij Pap-Tabak bezet houden. De Belgische autoriteiten zullen zich terstond bezig houden met het toemaken van de doorsnijdingen in de dijken, welke bij het aanstaande ongunstig saizoen ons veel nadeel hadden kunnen veroorzaken.

Ondergeschikte batterijen, die op minder dan 300 metres afstands van den voet van het glacis der Citadel en der beide lunetten Kiel en St. Laurent opgerigt waren, zijn ontwapend geworden. De doorsnijdingen en bedekte wegen binnen dienzelfden omtrek worden gevuld en het daar zijnde oorlogs-tuig in de magazijnen opgelegd.

De staat van beleg, waarin de stad Antwerpen gesteld was, is opgeheven, hetgeen men als een nieuw bewijs voor de aanstaande bevrediging beschouwt.

— De verkiezingen tot lid van den Senaat, heden alhier geschied, hebben den volgenden uitslag gehad. De heer *Alb. Gogels* 370 stemmen, de heer *Dubois* 701 stemmen, de heer *de la Coste* 548 en de heer *Cassiers* 401. De heeren *Gogels* en *Dubois* zijn dienvolgens tot Senateurs geproclameerd.

GENT, den 29sten Augustus.

De verkiezingen verontrusten de vrienden des vaderlands. De priesters arbeiden zeer, om hunne kandidaten te doen aannemen; alles wordt ook van wege den ouden adel in het werk gesteld, om hunne leden van over 40 jaren te doen verkiezen, zoo dat wij weldra door den adel en de priester-partij, zullen geregeerd worden.

Een hagijn alhier heeft willen mede stemmen, zeggende, dat zij de noodige som om kiezer te zijn, betaalde. Slechts met groote moeite heeft men haar aan de kiezen-hal de deur kunnen uitkrijgen.

De gelanseerde hagijns alhier en de mede te komen. Reeds hebben onderscheiden lieden van de kwestie gebruik gemaakt, om zichzelven een leven te brengen, ten einde het verdriet niet te hebben van hunne meubelen te zien verkoopen, om hun aandeel in de verpligte heffing der twaalf millioenen te betalen.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 27sten Augustus.

In de zitting van de kamer der Afgevaardigden van heden is na de ontwikkeling der motiven, de wet op het pairschap voorgedragen. Zij bestaat slechts uit een eenig artikel, hetwelk artikel 23 van het charter moet vervangen en aldus luidt:

» De benoeming der leden van de kamer der Pairs behoort aan den Koning;

» Hun getal is onbepaald;

» De waardigheid van Pair wordt levenslang opgedragen;

» Zij is niet erfelijk;

» Alle de tegen deze wet strijdige bepalingen zijn en blijven afgeschaft;

» Het tegenwoordig artikel zal echter in het gevolg kunnen worden gewijzigd;

» Geen voorstel echter zal desaangaande aan het onderzoek der wetgeving kunnen worden voorgelegd, dan in zoo verre zulks haar door de volgde wetgeving zal zijn opgedragen."

— De president *Boyer* heeft een nieuw uitstel van 30 dagen aan de Franschen, welke te Hayti wonen, verleend, ten einde zij hunne zaken zouden kunnen schikken en het eiland verlaten.

— De volgende tijding ontvangen wij door buitengewone gelegenheid:

» Het schijnt dat er een nieuw protocol bij de Londensche conferentie geteekend en aan België en Holland genotificeerd is. Commissarissen van beide staten zullen zich, uit kracht van dit protocol, onmiddellijk te Londen vereenigen, ten einde een bemiddelaar te kiezen, over de keuze van wien zij zich zullen moeten verstaan en met wien zij over de belangen en verschillen der beide landen zullen discusseren.

» Deze combinatie schijnt van eenen aard te zijn, om de benoeming van België door fransche troepen te verlengen, ofschoon deze uitstelling, van de zijde der engelsche drukpers, tot bevige beschuldigingen aanleiding geeft."

De fondsen stonden ter beurze van heden: de 5 pCt. kont. 88,10; [illegible] pCt. 56,50. De Nederlandsche [illegible]

OOSTENRIJK.

WEENEN, den 20sten Augustus.

Heden werden wij door het plotselijk overlijden van een handwerksman zeer verschrikt, alzoo men de kenteekenen van de cholera-ziekte, welke sedert eenige dagen alhier heerschende is, bij hem bespeurde. Reeds gisteren en heden was alles wanordelijk, dewijl nu verzekerd werd, dat die man aan deze gevreesde ziekte den loop, overleden was. Intusschen vertrekken [illegible] hier, en de wegen naar Beijeren zijn met reizigers als bedekt. — Z. M. de Keizer bevindt zich te Schonbrunn, waarheen de toegang nog niet geweigerd wordt. De jonge Koning van Hongarijen, als ook de ministers en de gezanten, hebben de stad nog niet verlaten, hetwelk de gemoederen eenigzins bedaart. Intusschen zijn de handelszaken gestremd en de beurs, waarop de fondsen aanmerkelijk gedaald zijn, levert een treurig aanzien op.

PRUISSEN.

BERLIJN, den 25sten Augustus.

Gisteren nacht heeft ons leger en de Staat een gevoelig verlies geleden, door het overrijden van den veldmaarschalk graaf *van Gneisenau*.

— Het russische leger bevond zich den 20sten dezer nog te Radarzyn, alwaar het hoofdkwartier den 16den gekomen was.

— Uit Wilna heeft men berigten, volgens welke de opstand in Litthauen gedempt is. De opstandelingen hebben zich ook aldaar aan de grootste gruwelen jegens de Russen schuldig gemaakt. Den 19 julij werd de officier *Baskakow* met 15 kozakken naar het landgoed van mevrouw *Seizki*, in de Wilkomirsche Kreitz, gezonden om eenige opstandelingen, die zich aldaar verborgen hielden, gevangen te nemen. Aldaar gekomen, verzekerde de vrouw des huizes hem, dat er zich niemand bij haar verborgen hield, en daar het reeds laat was, verzocht zij hem, na het gebruik van de thee en het avondmaal, in het slot te overnachten. Hieraan gaf hij gehoor, en ook aan de kozakken werd brandewijn en avondeten gegeven. Behalve de eigenaresse, zijnde eene weduwe, bevonden zich op het slot eene harer bloedverwanten met 3 dochters. De officier, die geen kwaad vermoedde, en met het vriendelijk onthaal ingenomen was, begaf zich te bed; de kozakken legerden zich in den hof, één bleef op de wacht voor het huis en een ander in huis nabij de slaapkamer van den officier. Om middernacht wisten eenige personen in de slaapkamer te komen, en vermoordden aldaar den weerloozen officier, waarna zij op de slapende kozakken vielen en eenigen zware wonden toebragten. De schildwacht maakte een rucht, waarop de andere kozakken ontwaakten. De aanvallers losten nog eenige schoten en vlugtten in het bosch. De kozakken kwamen door de vensters in het slot, en vonden het lijk van hunnen officier, hetwelk zij in de nabijheid begroeven. Aan het hoofd waren verscheidene wonden toegebragt. — Bij het aanbreken van den dag, drongen zij weder in het slot en vonden alles in de grootste wanorde, doch geene menschen. In den tuin vonden zij den huisbewaarder, welke naar Wilna is gebragt, en verhoord te worden. De zaak wordt onderzocht. Zoo veel weet men, dat de zonen van mevrouw *Seizki* tot eene bende opstandelingen behooren, en dat door hen waarschijnlijk de misdaad gepleegd is.

---

* * Heden overleed alhier, ten huize van hare Ouders, na eene * ziekte van slechts eenige weken, mijne teedergeliefde Echtgenoot, MARIA GEERTRUIDA CAROLINA VAN TETS, in den bloeijenden leeftijd van nog geen twintig jaren, mij nalatende een kindje te jong om deszelfs verlies te kunnen beseffen.

Breda, den 29 Augustus 1831. A. KELLNER.
1ste Luit. der Veld-Artillerie

---

* * Heden overleed alhier subiet aan eene beroerte, in den ou* derdom van 55 jaren, de Wel Edel Gestrenge Heer E. C. DE WEERT, *gewezen Ontvanger-Particulier te Rotterdam*.

Familie, Vrienden en Bekenden gelieven deze alsnog bijzondere kennisgeving aan te nemen.

Etten, den 22 Augustus 1831.

---

* * Ondergeteekende, Rector der Latijnsche Scholen te Breda, * verwittigt bij deze, dat de aanvang van dat Schoolen wederom zal plaats hebben op den 1 September 1831, met verzoek, dat zij, die zich als leerlingen willen laten inschrijven, zich *nu* tot hem vervoegen, daar het later aankomen den geregelden gang van het onderwijs hinderlijk en dus voor de leerlingen nadeelig is.

Breda, den 31 Augustus 1831. Th. VERWAIJEN,
Phil. Theor. Mag. et Litt. Hum. Doctor.

---

* * Een KOPERSLAGERS, en een BLIKSLA* GERS KNECHT, hun werk verstaande en vast werk begeerende, adresseren zich bij J. KROONEN te *Breda*. Brieven Franco.

---

* * In de Collecte van Mev. de Wed. HOLLINGE* RUS PIJPERS, is in de thans trekkende vijfde klasse, op N°. 2192 de Kapitale Prijs van ƒ 10,000 gevallen.

Te Breda bij BROESE & Comp., Boekdrukkers en Boekverkoopers.